

bezoekadres:
Stationsplein 1
2611 BV Delft
IBAN NL21 BNGH 0285 0017 87
t.n.v. gemeente Delft

Behandeld door
mw. M.G. Bouwkamp
Telefoon 06-53122620

Internet www.delft.nl
Telefoon 14015

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Gemeenteraad Delft

Datum
13-07-2021
Ons kenmerk
4598701
Uw brief van

Onderwerp
afdoening toezegging 2018-07, tarieven afvalstoffenheffing

Uw kenmerk

Bijlage
1

Geachte leden van de raad,

In de raad van 5 juli 2018 heeft het college toegezegd met een voorstel te komen waarbij een berekening is gemaakt voor een aanpassing in de afvalstoffenheffing met een extra categorie voor tweepersoonshuishoudens (toezegging 2018-07).

De reden hiervoor is tweeledig:

- Het lijkt een eerlijkere verdeling indien driedeling (éénpersoons, tweepersoons en daarboven) wordt gehanteerd.
- Het verschil tussen de tarieven is groot, 57%.

Ter afdoening van deze toezegging is door het college in juli 2019 een brief aan de raad gezonden waarin 2 opties voor 3 tarieven zijn berekend. Vanwege de grootte van de verschuivingen die hierdoor ontstaan heeft het college toen uitgesproken af te zien van verdere differentiatie van de tarieven.

De raad heeft de toezegging met die brief niet als afgedaan beschouwd. De raad heeft verzocht om een verdere onderbouwing van de gevolgen. Hierbij is aangegeven dat er bij de invoering van 3 tarieven een voorkeur is voor het gelijk blijven van het tarief voor de éénpersoonshuishoudens. (Een motie met dezelfde strekking bij de behandeling van de begroting 2020 is ingetrokken.)

Verder is door de raad aangegeven dat de invoering van een derde tarief tegemoetkomt aan het principe van de vervuiler betaalt en vergroening van de heffing.

De afdoening van de oorspronkelijke toezegging staat nog steeds open. Voor de afdoening is door het college gekeken naar een nadere onderbouwing en naar de impact van tariefswijziging op de minima, met name de kwijtschelding en de gezinnen met kinderen.

Onderstaand wordt ingegaan op de overwegingen van de raad en is de berekening en onderbouwing van de mogelijke tarieven opgenomen, aangevuld met een berekening voor de gevolgen voor de kwijtschelding.

Vervuiler betaalt en vergroening heffing

Met de invoering van een derde tarief wordt tegemoetgekomen aan het principe de vervuiler betaalt. Hoe meer mensen in 1 huishouden, hoe meer moet worden betaald. Op het vergroenen van de heffing heeft het geen effect. Vergroening van de heffing is er met name op gericht dat men invloed kan hebben op de hoogte van de heffing met “goed” gedrag. Dat is met de invoering van vaste tarieven niet het geval.

Mogelijkheden differentiatie

Overwegingen

Toerekening kosten: een deel van de kosten van het tarief kan worden toegerekend aan personen (zoals het aantal kg afval), andere kosten worden per huis of per buurt gemaakt. Zo worden minicontainers per huis geleased, onafhankelijk van het aantal bewoners, terwijl verzamelcontainers worden geleased op basis van de vulgraad, en dus indirect op basis van het aantal bewoners en kg. De inzamelwijze (en dus kosten) verschilt per inzamelmiddel en zijn dus verschillend per wijk/buurt en type woning. Dit maakt het niet mogelijk een eenduidige berekening te maken van de toe te rekenen kosten: zijn de kosten voor inzameling voor een éénpersoonshuishouden met een grondgebonden woning meer of minder dan voor een tweepersoonshuishouden in hoogbouw (meer afval maar efficiëntere inzameling?). Iedere keuze van toerekening hierin is arbitrair.

Aantal tarieven: De verdeling van het aantal personen per huishouden laat zien dat een substantieel deel (28%) van het aantal huishoudens uit drie of meer personen bestaat. Er kan geredeneerd worden dat in geval van 3 of meer personen het gaat om gezinnen met kinderen. De hoeveelheid (rest)afval van gezinnen met kinderen neemt significant toe t.o.v. een tweepersoonshuishouden, wat een derde tarief kan rechtvaardigen. Landelijke vergelijking laat zien dat 50 a 60% van de gemeenten 2 tarieven hanteert, en 15 a 20% van de gemeenten meer dan 2 tarieven. (zie bijlage met basisgegevens)

Hoogte tarieven: het verschil tussen de tarieven in Delft ligt ruim boven het gemiddelde in Nederland. Het tarief voor meerpersoonshuishoudens is 57% meer dan het tarief voor een éénpersoonshuishouden terwijl dit landelijk ca. 35% is. Overigens zijn er gemeenten waar het verschil nog groter is. Bij drie tarieven is het gemiddelde verschil tussen de tarieven 25% (tussen 1e en 2e) en 15% (tussen 2e en 3e). Het tarief voor een éénpersoonshuishouden ligt onder het gemiddelde in Nederland. In Delft is dit tarief € 233,-, gemiddeld is dit € 256,-.

Het relatief hoge meerspersoonstarief telt mee in de COELO – lijst ter bepaling van de woonlasten.

Voorbeelden mogelijke tarieven

Als uitgangspunt bij de berekening is gehanteerd dat de totale inkomsten uit de afvalstoffenheffing bij alle varianten gelijk blijft. Wordt dit uitgangspunt niet genomen dan heeft dit effect op het resultaat van de begroting omdat de kostendekkendheid van het tarief dan wijzigt. Verder is, conform verzoek van de raad, het tarief voor de éénpersoonshuishoudens gelijk gehouden.

Dit levert de volgende mogelijkheden voor de tarieven op. (tarief 2021)

opties	tarief	gelijkblijvend tarief voor eenpersoonshh					
		1		2		3	
		40%-25%	stijging	43%-20%	stijging	48%-12%	stijging
eenpersoons	€ 233	€ 233	0%	€ 233	0%	€ 233	0%
tweepersoons	€ 365	€ 326	-12,0%	€ 333	-9,6%	€ 345	-5,8%
meerpersoons	-	€ 408	10,5%	€ 400	8,8%	€ 386	5,4%

Door de keuze van de raad om het tarief voor de éénpersoonshh gelijk te houden loopt met name het verschil in tarieven tussen éénpersoonshh en tweepersoonshh uit de pas met het landelijke verschil (40 – 48% t.o.v.25%).

Ten aanzien van de plaats op de COELO-lijst moet opgemerkt worden dat voor de berekening van de woonlasten bij drie tarieven het hoogste tarief voor een meerpersoonshh gehanteerd wordt. Door de beperkte stijging van het tarief van de afgelopen jaren zat het tarief redelijk in de middenmoot van het land. Door deze aanpassing stijgt Delft weer naar de top van de duurste gemeenten. Zeker indien hier de prijsstijging voor 2022 in wordt meegenomen.

Kwijtschelding

Gevolgen huishoudens met minimum inkomen.

Voor deze beoordeling is uitgegaan van huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm. Dit is ook de grens die gehanteerd wordt bij het kwijtscheldingenbeleid.

Het verkrijgen van gegevens om een correcte analyse te maken is niet eenvoudig. Exacte gegevens van één-ouder gezinnen ontbreken. Niet in het totale aantal eenoudergezinnen dat in aanmerking komt voor kwijtschelding, maar wel ten aanzien van het aantal kinderen. Dit is van belang om te bepalen in welke categorie deze komen: 2-persoons of meerpersoons huishoudens.

Door deze gegevens echter met de gegevens over de kwijtscheldingen te combineren is hier wel een redelijke inschatting van te maken.

kwijtscheldingen		110% bijstandsniveau	
eenpersoons	2625	eenpersoons	3700
tweepersoons	790	paar zonder kinderen	500
meerpersoons	890	een oudergezin	800
		paar met kinderen	400
totaal	4305	totaal	5400

Uit bovenstaande gegevens wordt geschat dat van de 800 éénouder gezinnen die in aanmerking komen voor kwijtschelding er ca. 300 behoren tot de tweepersoonshh, en 500 tot de meerpersoonshh.

Hiermee kan berekend worden wat het effect van het invoeren van een 3e tarief is op de kwijtscheldingen. Hierbij hanteren we de drie hierboven genoemde opties voor de tarieven. De invoering van een derde tarief heeft tot gevolg dat er meer wordt kwijtgescholden. Bij optie 1 is dit € 7.500,- meer, bij optie 2 € 5.900,- en optie 3 € 2.900,-.

Datum
13-07-2021
Ons kenmerk
4598701

Op een totaalbedrag van ca. 1,3 miljoen aan kwijtschelding is dit bijna verwaarloosbaar. De tarieven moeten als gevolg hiervan met € 0,07 – 0,15 worden verhoogd.

Armoede

Armoede komt met name voor bij éénoudergezinnen. Het totaal aantal eenoudergezinnen in Delft is ca 3500. Het percentage hiervan wat onder de inkomensgrens van 100% van de bijstandsnorm zit is ca 25%, wat aangeeft dat deze groep behoort tot de groep met de lagere inkomens. De groep onder de inkomensgrens komt veelal in aanmerking voor kwijtschelding. Aangenomen mag worden dat de rest van deze groep (ca. 2700 gezinnen) ook veelal huishoudens met een lager inkomen zijn. Bijna 2/3e van de eenoudergezinnen bestaat uit 3 of meer personen. Deze groep wordt door de invoering van het derde tarief zwaar getroffen.

Conclusie

Wettelijk of technisch gezien is het niet noodzakelijk tot een herverdeling van het tarief over te gaan. Differentiëren van de tarieven zorgt voor forse verschuivingen in woonlasten van de bewoners, en treft met name de kwetsbare groep van éénoudergezinnen hard.

Hierom wordt afgezien van het verder differentiëren van de tarieven.

Met deze brief beschouwen wij toezegging 2018-07 als afgedaan.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

Bijlage 1: Basisgegevens

Landelijke vergelijking

Op de volgende pagina is een overzicht weergegeven van een lijst van de tarieven van 50 gemeenten. Deze gemeenten zijn vergeleken op het aantal gehanteerde tarieven en de hoogte van de tarieven. Naast dit bestand is voor het aantal gehanteerde tarieven gebruikt gemaakt van een ouder overzicht (2013) van alle gemeenten van Zuid-Holland:

- 1 tarief: 19 gemeenten (20%),
- 2 tarieven: 60 gemeenten (63%),
- 3 tarieven: 17 gemeenten (15%) en
- 4 tarieven: 2 gemeenten (2%).

Dit komt grofweg overeen met de 50 onderzochte gemeenten. Hiervan hanteert 50% twee tarieven en 22% 3 tarieven.

Bij twee tarieven is het gemiddelde verschil tussen de tarieven 35%, bij drie tarieven 25% (tussen 1^e en 2^e) en 15% (tussen 2^e en 3^e). Omdat deze gegevens van recente datum zijn worden deze als vergelijking gebruikt.

Samenstelling huishoudens in Delft

In 2018 is de volgende verdeling in huishoudens

- eenpersoons: 42%,
- tweepersoons: 30%
- driepersoons: 13%
- vierpersoons: 12%
- vijfpersoons: 3%
- meer dan vijf: 2 %

Datum
13-07-2021
Ons kenmerk
4598701

Tarieven afvalstoffenheffing 2021

aantal	plaats	1 tarief	1-pers	2-pers	meerpers	% tussen tarieven	opm
1	epe	162					en diftar
1	arnhem	163					en diftar
1	hengelo	179					en diftar
1	ede	197					en diftar
1	apeldoorn	203					en diftar
1	enschede	213					en diftar
1	deventer	233					en diftar
1	middelburg	237					en diftar
1	teylingen	249					en diftar
1	dordrecht	295					
1	haarlemmermeer	298					en diftar
1	vissingen	317					en diftar
1	zaanstad	337					
1	maastricht	374					en diftar
1	almere	378					
2	venlo		165		274	66%	
2	den bosch		188		245	30%	
2	alkmaar		190		307	62%	
2	alphen		214		303	42%	
2	woerden		225		273	21%	
2	leeuwarden		229		344	50%	
2	Delft		233		365	57%	
2	zwolle		233		291	25%	
2	breda		235		348	48%	
2	tilburg		246		274	11%	
2	huizen		249		332	33%	
2	almelo		250		272	9%	
2	amersfoort		252		343	36%	
2	gorinchem		253		316	25%	
2	lisse en noordwijk		264		353	34%	en diftar
2	haarlem		270		412	53%	
2	emmen		276		310	12%	
2	midden delfland		281		373	33%	
2	den helder		287		437	52%	
2	utrecht		295		345	17%	
2	wassenaar		305		440	44%	
2	leidschendam-v		309		374	21%	
2	amsterdam		326		435	33%	
2	maassluis		360		419	16%	
3	barendrecht		204	319	373	56%	17%
3	hilversum		208	277	346	33%	25%
3	leiden		208	299	390	44%	30%
3	zoetermeer		252	284	298	13%	5%
3	groningen		260	304	369	17%	21%
3	pijnacker-Nootdorp		275	360	373	31%	4%
3	landsmeer		276	322	368	17%	14%
3	rotterdam		286	343	371	20%	8%
3	westland		290	328	367	13%	12%
3	den haag		293	330	360	13%	9%
3	rijswijk		354	407	468	15%	15%
	gemiddelde	256	256-258	325	341-371	35%-25%	15%